



Nro. 41.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Majusnak 20-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

A napnyugoti Gallitziának, a' Fels. Austriai Ház Birodalma alá való jövetelének innepe, az arra ki-rendelt Cs. K. Commissarius, B. Margeliek Úr által, a' közelebb múlt hónapnak 27-kén *Krakauban* nagy pompával tartatott-fel, mellynek alkalmatosságával, a' Lengyel sas tzimereket mindenünnen le-szedetvén, azoknak helyekbe, a' Cs. K. Tzimerek rakattattanak fel, melléjek tévén, a' napnyugoti Gallitziának, a' Fels. Austriai Ház Birodalma alá való lett jöveteliről szolló patenseket is, mellyek leg elébb, a' város Tanáts háza kapuja felibe, 's annakutánna rendre más helyekre is fel-függesztettének. — Az

alatt pedig, míg a' *Te Deum laudamus* tartattatott volna, sőt más alkalmatossággal is, a' *Salve* adása végett ki-rakottatott 24 ágyuk egynéhány izben zendítették-meg a' levegő eget, a' harangok is a' városban mindenütt meg-vonattatván. — Ezen a' napon tartatott *solennitas* alkalmatossággal az egész közönségnek, azt a' közönséges meg-elégedéssel tellyes örömét lehetett a' szemiből ki nézni, hogy a' Fels. *Austriai* háznak igazságos, kegyelmes, és bölis Orzáglása alá jönne szerentséje lehetett, melly örömét egynéhány rendbeli *vivat* kiáltással is ki-jelentette, estvére kelve pedig a' népnek eleje, igen nagy bált tartott, mellyben mintegy 2000-nél többen vóltanak, melly bál házban az ő Felsége neve, és képe fényesen *illuminálva* vóltanak. — A' *Krakaui* Magistratus, az egész város ki-világosítása végett rendelést tévén, minden házok *illuminálva* vóltanak, mellynek alkalmatossággal a' városban *illuminált* különbözőkülömbféle gondolatokat lehetett szemlélni. A' többek között egy helyet, a' Hor. III. Könyv. XIV-dik Odájából e' vólt ki-világosítva, melly is közönségesen nagy kedvességet nyert magának:

*Hic dies vere mihi festus, atras
Eximet curas: ego nec tumultum
Nec mori per vim metuam, tenente
Caesare terras.*

Vólt Major B. *Tauferer* a' Frantziákhoz által szökvén, Olasz Országban ellenünk egy szabad sereget vezérelt vala, de ottan a' miéinktől elfogattatván, ide Bétsbe hozatott vala rabságra, ki is véghez vitt gonosz tselekedeteiért, a' máinapon, reggeli heted fél órakor, a' *Schottusok* kapuja előtt való mezőn, a' salétromos keménztékkal által ellenben fel-ásatott akasztó fán, végzé el a' maga életét.

Hadi Történetek.

A' Frantziák Olasz Országban fekvő táboroknál, egy jó darab időtől fogva való meg-erösse-

dései, és a' *Turini* Udvarnak, az ellenséggel im-
 már tudva lévő meg-egyezése, a' Cs. K. tábor
 commandirozó Generáljának, a' Maj. 10-kén *For-*
migárból küldetett tudósítása szerént, arra adta-
 nak alkalmatosságot, hogy az Olasz Országban
 imitt amott fekvő truppait magához öszve húz-
 ván, azok által Olasz Orzágnak bátorságban való
 meg-maradhatását a' mennyiben lehet ki eszkö-
 zölhesse. — A' *Piázzentza* mellett Gen. *Liptay*
 alatt fekvő truppok, és az ellenség között Maj.
 7-kén tartatott tsatában, a' mi vitézeink jó ma-
 gok viseleteik által, az ellenség nemcsak hátrálni,
 hanem a' felett *Godognot* is nagy kárával oda
 hagyni kényszerítettett, egy rakás fogoljajakon ki-
 vül 6 ágyuit is a' mi vitézeink el-vévén töllek;
 de minthogy az ellenség csak hamar az utánn,
 nagy számból álló truppokat nyert a' maga sege-
 delmére, mellyekkel könnyen elé nyomúlhatott
 volna, a' mi commandirozó Generálunk, *Pizzig-*
hettone, *Casal Maggiore*, és *Crémonai* posztok-
 nak bátorságban való meg-maradhatások iránt
 szükséges rendeléseket tett, hogy a' környülál-
 lásokhoz képest, az ellenség táborának további
 mozgásait szemmel tartván, magát olyan állo-
 patba helyheztethesse, hogy a' *Mántuai* erős-
 ség, az ellenség ellen elegendőképpen legyen
 bé-fedezve.

Az Olasz Országban fekvő Cs. K. tábornak
 meg-erössítésére ki-rendelt, és utnak indúlt trup-
 pok közül, egy osztály már meg-érkezett, a' töb-
 bek is az oda való meg-érkezéseket naponként
 mind inkább közelittik.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* Apr. 29-kén költ levelekből azt
 olvassuk, hogy azon tudósításaik, mellyeket *Spa-*
nyol Orzágból vettének, azt hirdetnék, hogy a'
Spanyolok, *Frantziák*, *Hollandusok*, a' *Törökökkel*,
 és az éjzaki Hatalmasságokkal valamely alliantz-

ra léptenek volna, de azon hirnek tökéletes hitelt adni még nem lehet.

Az Algiriaiak, az Anglusoknak azért izenteknek hadat, mivel Admiral *Waldegrave*, Nemesis nevezetű fregattát, és a' Frantziáknak más két hajóikat, az ő ki-kötő helyeikben el-vették.

A' Frantzia revolutioról ismeretes *Alexander Lameth*, a' *Portlandi* Hertzegetől ilyen rendelést vett, hogy *Anglia* határait azonnal el hagyja.

Az Anglusok Garnisonja a' *Jó-reménység Fokánál* 4000 emberekből álló, holott két hadakozó hajói is vagynak. — Az Anglusok nem régiben sok pénzre tettenek szert. — A' *Gibraltari* Generál *Rainsfond* Londonban vagyon, a' nap nyugoti Indiáról pedig, Generál *Williamson* érkezett meg oda. —

A' *Londoni* tudósításokból olvassuk azt is, hogy a' *Pellew* Kapitány hajói közül, a' Frantziáknak *la Virginie* nevezetű szép, 18 és 19 fontos 44 ágyúkkal meg-rakott hajója, mellyen 340 emberek vóltanak, és a' mellyet Kapitány *Bergert* commandirozott, mintegy 2 órákig tartott kemény ütközet után, a' mellyben a' Frantzia Kapitány magát derekasint viselte, az Anglustól el-vétetett. A' benne el-esettek száma 15, a' meg-sebessittettek pedig 27-re megyen. — Az *Angliai* hajókon egy ember se esett él. — A' *Londoni* tudósításból olvassuk azt is, hogy a' Frantziáknak gabonával, és lisztel meg-terhelt hajói közül hatot, és ezeken kívül egy 22 ágyúval meg-erössített *la Robuste* nevezetű hajókat, mellyek *Brestiából* nap kelet felé igyekeznek vala evezni, az Anglusok töllök szerentsésen el-vették.

Parlamentalis dolgok.

A' hadi költségeknek ki potolása végett, a' többek között az *Angliában* találtató kutyákra is taxát akarván vetni, a' felett nagy lárma esett, és az az iránt szolló *Bill* a' Parlamentumban há-

rom hónapokig félre tétettetett. — Ezen *Billnek* *Dent* Úr különösen nagy pártfogója lévén, ellene *Sheridan* nagyon ki költ, azt mondván: „Hogy valamire taxát vessenek, a' tsak azon Ministereknek a' kötelességek, a' kik az el-kerülhető hadra is taxát szedni-fel, szükségesnek tartják; hogy pedig kegyelmed a' taxa systémáját mennyiben érti, a' mostani *Bill* azt elegendőképpen megmutatja. — Ezen *Billnek* tulajdonképpen, annak kellene a' tzeljának lenni, hogy a' föld népéről, azon roszsz hárittatnék-el, a' melly a' sok kutyának tartásokból háromlik réájok. Ő pedig (*Sheridan*) azt tartja, hogy a' kutyák, a' magok Uraikat, és azoknak jószágaikat gyakorta sokkal jobban őrizik, mint sem azok, a' kik a' végett a' Statustól fizettetnek, melly szerezént a' fejjebb említett *Billnek* semmi helye nem lehetne; mivel-hogy a' szerezént mindennek szabad lenne, az olyan kutyákat, vagy meg-lövöldözni, vagy akárkinek a' maga hasznára fordítani, a' mellyektől taxa nem fizettetik. — Ha ezen fundamentomos állítás pedig más taxákra is ki-terjedne, abból a' lenne, hogy egyszer valakinek a' jutna elzibe, hogy azokra az emberekre is taxát kell vetni, a' kik porozott fővel járnak, a' kik pedig az arra vetett taxát meg nem fizetik, azoknak is a' legyen a' 'sorsok, mint a' taxás kutyáké. Azon érde-
mes, velünk egyesült személlyeknek kutyáikat pedig agyon verettetni (*h*), a' kik a' nap nyugoti Indiában, a' vallásnak meg-tartása, és az ottan való jó rendnek bé-hozása végett olyan hivesé-
sen hozzánk kaptolták vala magokat, a' leg nagyobb igazságtalanság vólna a' világon. — A' kutyák ellen való ilyen dühösség pedig, tsak a' kutya kort, és *majorenniséget* ért kutyákra terjedhetne ki; azt pedig kitsoda határozhatja-meg, hogy e', vagy ama kutya millyen vén, hanemha,

(*h*) A' *Jamaika* szigetében lévő kutyákra tzeloz, a' mellyek az ellenség ellen igen különös, és jó szolgálatot tettek vala.

valaki a' kutyáknak nemzettségekről, fajtáiról, és idejéről való *Regestrumot* vitt volna valaha? Hogyha pedig a' Status, tsak ugyan a' kutyákra való taxa fel-vetésit találná kívánni, ő (*Sheridan*) jobbnak tartaná azt, az embereknek egy bizonyos *Classissára* vettetni. — *Penton* ezekre azt mondta, hogy ő úgy gondolja, hogy a' kutyákra vetendő taxát, nem a' kutyák nagyságához képest fognák mérsékelni, külömben az ő kutyája, melly a' *Parlamentum* előtt is igen isméretes, valami egy fontal bizonyoson többet nyomván, mint *némellyek*, a' szerént néki az egész Országban, mindeneknél leg nagyobb vámat kellene fizetni. Ezekre *Courtney* Úr azt mondta: „En azt gondolom, hogy *Dent* Úr, a' ki ezen *Billnek* olyan pártfogója, azon kutyákra tzelez, a' mellyek a' szegény juhokat széljel szokták szaggatni, és hogy talám ő is *Pythagoreus* volna, kinek értelme szerént valaha ő is Allot vólt. — *Pittnek* is a' taxát bé hozó azon tárgy fel-adása nem egészen tetszvéen, hogy a' szükséges segedelem adásában, más módot találjanak fel, azt jobbnak tartotta lenni. Melyre való nézve ő azt *projectálta*, hogy a' Kints Tárház segedelmére nézve, a' közelebb jövő 1797-dik esztendőre, állittassék-fel egy Lotteria.

Az Apr. 28-kén tartott ülésében a' Parlamentumnak, *Sheridánnak* azon fel-adását folytatták, a' mellyben azt kívánta meg-visgáltatni, hogy napnyugoti Indiában, a' háborút miképpen folytatták. Mellynek alkalmatosságával, a' Ministerek részére *Dundás* Úr hofszason való ékesen szollással élt, mellyben azt igyekezett meg-mutatni, hogy ámbár a' Ministerek, sok kedvetlen történeteket nem hogy meg akadályoztathattanak volna, de azokat még tsak által se láthatták előre; de még is ők a' magok kötelességeiknek minden részben eleget tettek. — A' háborúnak legelső kezdése alkalmatosságával is, igen kevés erővel *Tabago* szigetit meg-vévén, az ellenségnek az utolsó békesség kötésnek szükséges vóltán kívül, semmi egyéb nem maradt a' keziben. Ezen

győzedelmet, a' *St. Pierre* és *Miquelon* meg-vételei követték nyomban. — 1793 végivel, a' *Sir Charles Grey*, és *Sir John Jovis* vezérléseik alatt, egy nagy fel-fegyverkezett nép küldettetven ki, azon sereg vitézei, sokkal többet vittének véghez, mint sem a' mennyit az ember töllek várhattott volna. És ámbár *Sir Charles Grey* a' hofszason és keményen folytatott háború miatt, kívánta légyen is az Angliába való visszamenetel, de még is, azt nem tselekedte, hanem *Táboránál* maradván, a' maga vitézségét, *St. Domingo* meg-vétele borostyán kofzorújával ékesítette-meg, a' hová ő csak 4 Regimentet küldött vala. — Az 1795-dik beli nyáron, napnyugoti Indiában, olyan nagy Expeditionhoz kellett volna nyulni, mellynek végbe vitelire leg alább is 27000 ember kivántatott. De a' *St. Vincent* szigetiben, és *Luciaban* lévő inségek, a' Hollándusoknak a' Frantziák által lett meg-vé ettetések, és az Országnek külömbkülömbféle tartományyaiból való öfzve huzásabéli nehézségek mind azoknak a' meg-kivántatott Truppoknak, a' *Yorki* Hertzeg szárazón lévő táborára való várakozás, más egyéb akadályokkal egyetemben azt okozták, hogy *Novembernek* 10-kénél hamarább útra indulni készzen nem lehettenek, és akkor is útjokban a' velük ellenkező szélről nem kevésbé akadályoztatának. — A' fennebbeken kívül, egyebeket is sokakat elé számlálván *Dundás* a' maga 4 1/2 órákig tartó beszédében, mind azokkal *Shéridán* meg nem elégedett, hanem azt hitte, hogyha nemmelly *Documentumok* elé adattatnának, azokban a' Ministerek' bé-panaszlásokra elegendő okok találtatnának, mellyre való nézve sokféle *Resolutiokat* adott elé, mellyek közül némelleyeket helyben hagyának, másokhoz pedig azért nem nyúltanak, mivel azok a' Cabinét titkait fel-fedezték volna. — A' külömbkülömbféle pappirosoknak fel-olvasásokkal az időt éjtszakai 12 óráig töltették el.

Batáviai Respublika.

Az ezen hónapnak 3-kán költ *Hágai* levelek azt írják, hogy az oda való vólt Helytartó vagyonyjaival még mind *executive* hánnak, és minekutánna holmi fel-kelhető egyetmássait, kotyavevényén el-adták vólna, azon nevezetes Hertzegi, úgy neveztetett régi Udvar*(i)*, az *Orániai* örökös Hertzeg Lakhelyét, minden hozzá tartozandókkal együtt, a' Frantzia respublika követinek Lakhelyül ajándékozták, minthogy a' leg utolsóbb Hollandiai Ministerek is *Blaaw*, és *Meyer*, *Párisban* hasanló épületet nyertenek ajándékban. — A' fennebb meg-nevezett levélnek tartása szerént, a' projectált *contra* revolutiónak minden külömbkülömbféle hireire nézve, a' Respublika a' *Londoni* Ministeriumra, nevezetesen pedig *Pittre* nagyon neheztelt, és ezen hónapnak 2-kán tartatott nemzeti gyűlésben is erőssen beszélt ellene. — A' *Batáviai* igazgatásnak mostani módiját, mivel a' *contra* *revolutiót* munkálkodott bünösökkel, a' kiknek számok nem igen kevés vólt, és a' kik

(i) *Azon régi Udvar, mellyet a' Belgák Het Oude Hofnak neveztenek vólt, az első Vilhelm Hertzeg fija, Hertzeg Fridrich Heinrich birta vala, a' ki azon helyre, igen fényes épületet rakatott, annak háta megé pedig, az édes anyja, Hertzeg Koligni Luisa számára, épített vala egy gyönyörűséges szép kertet, a' honnan az a' kert, mind eddig megtartotta vala azon nevezetét, hogy a' Hertzeg aszszony kertje. — Az Angliai Király, III-dik Vilhelm meg-halálozása után pedig, a' Prussziai Király, és Orániai Hertzeg között tartatott divisionalis tracta szerént, azon kert a' Prussziai Királynak jutván, annakutánna azt mindég a' Prussziai követ lakta, mig a' mostani Helytartó, V-dik Vilhelm, 1767-ben, a' Prussziai Király testvérét feleségül vévén magának, annak alkalmatosságával ajándékozta el azon régi kertet, a' Prussziai Király, II-dik Friedrich.*

lassan lassan mind el-botsáttatnak, a' vélek való gyengén bánásért, és az Országglást folytatók előre való látásokra nézve, igen ditsérik. — *Ant-verpiából* azt írják, hogy *Holsteini* Báró *Stael*, a' *Svékusok* királyának, a' Frantzia respublikánál lévő követe, *Párisból* oda ment volna.

A' National Convent azt határozta meg, hogy minden Provintziákhoz egy circularist küldjen, mellyben a' jelenvaló esztendőben folytatandó háborúra, az ármadiák tartásokra 60 millió forintokat kérjen, mellyeknek meg-adásokat három idő szakaszokban tellyesítsék, u. m. *Juniusnak*, *Septembernek*, és *Decembernek* első napjaikon, melly summa fel-hajtása módjának ki-találását a' Provintziákra bizza a' Convent. — Azt is meg határozta, hogy 6 hónapokra, két Bataillon számára, elegendő számból álló házokat vegyenek ki a' gyalogság számára, hogy azok *Hágába* bé-fzálhassanak; és minden féle szükséges dolgok iránt, olyan előre való rendeléseket tegyenek, hogy a' jó katonáknak, ilyen drágóság idején, semmiben is fogyatkozások ne legyen. — Mint-hogy az Angliai Ministerium, a' közelebb múlt esztendőben meg-tiltotta vala azt, hogy valaki *Hollándiába* a' maga adósságát meg-küldje, következőképpen a' *Hollándiai* polgárok, a' magok töke pénzeiknek semmi interessét, vagy más akár-mi egyéb nevezet alatt lévő *Praetensioikat* nem vehették, arra való nézve ök is azt kívánták, hogy se *Nagy Britanniába*, se pedig *Irlándiába*, senki is semmit se fizessen. *Parium, par debet esse ratio*. Melly kívánságok a' *Hollándiai* polgároknak, egy 6 személjeből álló Commissiónak meg-fon-tolása, meg-hányása vetése végett, által-adatta-tott. — Frantzia Polgár és Minister *Noel*, a' nem-zeti gyűlés Praesessével *Bükerrel*, a' közelebbről esett Olasz Orzági ütközeteknek mi vóltakról való tudósittást örömet közlötte. — A' Frantziák éjszaki ármadiájok fő kvártélyá *Utrechtbe* tétetett által, és Gen. *Bournonville* ottan vagyon.

Hogy a' mi trupjaink közül, a' határ szélek felé, hány ezer ember induljon utra, azt rövid

idő alatt meg fogják határozni. Némellyek úgy vélekednek, hogy azon truppok, mind öszveséggel 22 vagy 23 ezer emberekből fognának állani. Az örökös Helytartó Hertzeg jofzágainak *Administratioja* állapotja iránt, 8 napok alatt fog végső határozás tétettetni.

A' *Hágai* 5-dik Májusi levelekből olvassuk, hogy az oda való respublika, a' *Pruszszusoknak*, *Hafszszusoknak*, és *Hannoveranusoknak* nagy készületeik miatt, nem zsákkal ijedett meg, mellyre való nézve a' mostan folyó hónap 2-kán tartott nemzeti gyűlésben, a' felett igen eleven tanátsközásokkal éltenek. — Polgár *Blok*, azt a' vezedelmet terjesztette a' nemzeti gyűlés eleibe, a' mellytől, a' Pruszszustól, az örökös Helytartó helyre való állítására való nézve lehetne tartani. És minthogy *Westpháliában*, és a' respublikának más egyéb szélein, 60000 *Hafszszusokból*, *Hannoveranusokból*, *Braunschweigiakból* álló truppok húzattatnának-öszve, azt adta fel, hogy igen jó vólna arra nézve egy Commissiót rendelni-ki, a' melly a' respublika meg-óltalmazása állapottyát meg-visgálván, a' mi abban igazittani való vólna azt jelentené meg, a' nemzeti gyűlés pedig, a' hazának belső ellenségei ellen, a' leg hathatósobb eszközeket igyekezzék fel-találni, a' mellyek azonnal decretáltattak.

Olasz Ország.

A' *Piémonti* határ szélekről ezen hónapnak 2-kán küldött tudósittások szerént, a' Frantziák Generálja *Buonaporte*, és a' *Piémonti* vezér *Dela-tour* között Apr. 28-kán kötött fegyverszűnés iránt kötött szövetségnek, e' következő fel-tételei vóltanak: 1) Azon naptól fogva, mellyben az alább irt fel-tételek bé-tellyesednek, a' két hatalmasságok között a' végső békesség meg-kötése végett tartatando tracták után 15 napokig, az Olasz Országban fekvő Frantzia tábor, és a' *Sárdiniai* Király tábora között, mindenféle ellenséges tselekedetek szűnjenek meg, és *Coniba*, úgy

Alexándriába is, Apr. 28-kán a' Frantziák száljanak bé, mig *Tortona* is mentől hamarább lehetne, de leg feljebb Apr. 30-kán nékiek által-adattathatnék. — *Alexándriából* a' Frantzia tábor addig ki nem mégyen, mig *Tortona* nékie által nem adattatik. 2) A' Frantzia tábor, a' miket el-foglalt, mind azoknak birtokában maradhassan. 3) *Coni* és *Tortona* mindenféle hadi eszközökkel, és élésre tartozó dolgokkal egyetemben a' Frantzia tábornak adattassék által. 4) A' Frantzia truppok *Válenzánál* a' *Pó* vizén keresztül mehessenek. 5) A' mitsoda tiszteket és követeket, stafétákat, a' Frantzia Generális *Párisba* akar küldeni, azoknak a' leg rövidebben vezető utann menni szabadságokban légyen. 6) Mind azok a' truppok, mellyek a' *Sárdiniai* Király zsóldján, és az Olasz Országi tábornál vagynak, a' fegyverszűnésnek jussával élhessenek. 7) *Céva* minden hadi eszközeivel, és élésre tartozó dolgokkal egyetemben, a' Frantziáknak által adattatván, a' benne lévő őrizet *Piémontba* mennyen. 8) *Coniban*, *Tortonában*, és *Cévában* találtató hadi eszközökről, és élésre tartozó dolgokról egy *Inventarium* készítettessék, mellyekről a' *Sárdiniai* Királynak, a' Frantzia respublika fog számot adni. Ezen fel-tételeknek pedig, *Latour* Gener. Lieutenant, *Costa* Obester, és fő hadi vezér *Bounaporte* irták vala a' magok neveiket alájja.

Az Apr. 30-kán költ *Crémonai* tudósítások szerént azon hónapnak io-kétől fogva tartott tsa-táiban a' Frantziák el-estyeikben is ugyan, de főképpen meg-sebessitetjeikben igen nagy kárt vallottanak. *Ventimigliából* Apr. 22. azt irják, hogy Frantzia Országból, az új truppok, mindég mennek a' táborhoz.

Frantzia Ország.

A' *Spanyol* követ a' *Párisi* Directoriummal gyakor izben tractálván, némellyek úgy vélekednek, hogy a' Directoriummal való tractálásának tárgya, vagy a' Spanyoloknak az Anglusoktól

váló el-szakadása, vagy pedig a' közönséges békességnek helyre állítása lészzen. — A' békességnek kívánása egész Frantzia Országban közönséges, és a' szükség felette nagy lévén, az Olasz Országban nyert győzedelemnek hírét is, a' miatt nem nagy örömmel vették.

A' nyakakat el mettetett *Valaze*, *Pethion*, *Carra*, *Büzot*, *Brissot*, és más Deputátusok özvegyeiknek kérésekre, a' kik magok gyermekeikkel egyetemben a' leg nagyobb szegénységben élnek vala, 2000 liv. álló pensió rendeltetett. Azon nevéről is igen isméretes *Payne Thamás* a' ki a' maga hazáját, *Amérikát* el-hagyván, *Angliába* ment vala, hogy a' maga maszlagos beszéde magvát ottan is el-vesse, észre vévén a' sáfrány illatot, ne hogy fel akasztassék, mint az utánn a' képével történt vala, *eripenate fugam*, onnan elébb állott, ki is onnan Frantzia Országba meg-érkezvén, ottan két kézzel fogattatott, és polgári just nyert magának, a' ki ámbár Frantziául nem tud vala is, még is a' Frantzia törvény tévők száma közé számláltatott vala. Minthogy pedig ő nem a' gyilkolók részén vala, és azt állította, hogyha a' szereztsétlenül járt XVI-dik Lajos Király *Amérikába* fogna számkivetésbe küldtetni, a' néki elegendő büntetés lenne, a' miatt a' vért szomjúhozóknak, hozzája való hajlandóságokat elvesztette, és az egész polgárságtól egészen elfelejtetett vala. Már most valami *politico-professzai* munkájával állott elé, mellynek ez a' titulusa: *Decadence et Chute de Systeme de Finances de l'Angleterre*; és a' mellyben azt kívánta megmutatni, hogy az *Angliai* finantzia ma hólnap rövidséget fogna szenvedni. — Ezen munkáját, *Lanthénas* Deputatus által Frantzia nyelvre fordittatván, a' közelebb múlt hónapnak 27-kén, az 500 személjeből álló Tanátsnak Anglus, és Frantzia nyelven bé adta, melly iránt *Defermont* olyan bizonyossá való tételt tévén a' Tanátsban, hogy azon munka meg-érdemlené, hogy akármelly finantziát jól értőtől meg-olvastassék, azt végzette

arra a' Tanáts, hogy azon munkának Frantzia nyelvre lett által fordittása, a' respublika költségen ki-nyomtatván, a' nyomtatványok, a' Tanáts tagjai között osztogattassanak-ki.

A' Directorium azt határozta-meg, hogy az egész Frantzia tábornál lévő minden vitézek' zsoldjaiknak fele, kész pénzül, fele pedig mandatákkal fizettessék-ki, a' melly azonban még eddig meg nem történt; és minthogy a' mandatákat se akarja senki is el-venni, annak rövid idő alatt nem igen jó következése fog lenni.

A' *Párisi* levelek azt is írják, hogy a' Spanyol Király olyan reménységben vólna, hogy az ő gyermekei közül valamelyeiket, a' Frantzia nemzet magának cónstitutionalis királyúl fel-fogná venni, bé tellyesédiké reménysége avagy nem? azt a' következő idő mutatja meg. — *Le Gardien de la Constitution* nevezetű Journálban az iratik, hogy á' Directoriumnak *Lareveillere* nevezetű tagja, a' maga hivatalát le akarná tenni, és hogy helyibe nem *Sieyes*, hanem *Camus* vállasztatott vólna. — Generál *Hoche* Párisba menni váratik. — *Defermons* az 500 személjeből álló Tanátsban azt adta-fel; hogy a' mandatákra két szároz stempelt kellene nyomni, mellyek közül egyik azt példázná, hogy egy polgár, a' *Minerva* keziből, a' ki a' vízszta vonás fákjáját lábaival tápodja, miképpen vészi el a' respublika pénzt, a' másik pedig *Cérest* szemléltetné, a' ki, a' maga hivatala szerént való munkájának végbe vitelire egy polgárt fel-vévén, ez, a' respublika új pénzt, a' *Cérestől* adando portékáért miképpen adja tserében.

Elegyes Tudósítások.

Basiléából Maj. 5-kén azt írják, hogy a' *Pié-montból* *Genf*be ment tudósítások szerént, a' fegyver szünés fel-tételei szerént, *Coni* várát a' Frantziáknak által adták vólna. — A' *Véseli* tudósi-

tások szerént Minister *Barthelemy* a' maga ottan lévő baráttyait, az iránt tette bizonyossá, hogy a' *Rénus* mellyékin lévő fegyver szünés fel-mondatott volna. — A' *Párisi* levelek szerént a' *Charette* nadrága és lájblija, mellyek akkor valának rajta, mikor a' nyaka el-tiloltatott vala 26 louisd'orakon adattattak-el. — *Máintzból* tsak azt irják, hogy ottan nagy készületek tétettetnek, 's készülnek a' táborba való menetelre. *Dümourier*ről azt beszélik, hogy ötet az ifjú *Orléáni* Hertzeggel, *Piémont* határ szélein külömbkülömbféle helyeken látták, midön a' Frantziák elő-nyomultanak volna. Két Frantzia emigransok is *Conitól* nem mesz-sze egy faluba látták ötet. De mihelyt észre vette, hogy a' Frantziák *Mondovinál* vagynak, ő is azonnal eblábált.

A' *Máintzi* Maj. 10-kén költ tudósítás szerént, ottan a' fegyver szünés fel-mondásáról semmit nem tudnak, még is igen sok truppokat látnak *Hundsrucken* felé menni. A' Császári seregek az ottan való környeken három helyre szállanak táborba, u. m. *Alzei*, *Stromberg*, és *Kaiserslauternél*, három táborok pedig az alsó *Rénusnál* telepednek-le. Minden készen ál, tsak egy szó kell, 's lesz az utánn munka. — Ugyan tsak *Máintzból* irják azt is, hogy a' Frantzia truppok is *Germersheim* és *Landau* felé elé nyomultanak volna.

Magyar Ország.

In mortem Viri, omnibus bonis Desideratissimi, *Basilii Alexovits*, Ordinis Monachorum S. Pauli Primi Eremitae Presbyteri, AA. LL. et Philosophiae Doctoris, et in Regia Hungarica Studiorum Universitate Oratoris Sacri, Pestini die 2-da Aprilis A. labentis MDCCXCVI pie in Domino defuncti.

E L E G I A.

Ergo Te quoque? crudelis fera, barbara, dura,
Mors rapuit, Patriae Lumen, et Ecclesiae!

Flendum est: torrentes lacrimarum fundere dignum,
 Et justum, tali pro moriente Viro!
 Ister, finde alios fauces; spatiosior alter
 Alveus ut sit: aquas non capit iste novas.
 Occidit heu! commune Bonum! Vir Amabilis, atque
 Principis in Regno vera columna Scholae.
 Vir pietate, fide, calamo, fervore, polique
 Doctrina praestans, et simul ore potens.
 Quem Deus e raris dedit Oratoribus unum,
 Qualem Rostra diu non habuere sacra.
 Eloquium Ille suum Morum probitate verendum
 Fecerat, ut quisquam vix ratione pari,
 Amplius hoc studuit Scriptis extendere doctis,
 Et solidis Meritum, dogmata vera tuens,
 Tot dotes faciunt, ut non inglorius Ipse
 Occiderit; titulis, officiisque gravis.
 Non secus hae tanti sunt publica causa doloris,
 Quae flectant quemvis pondere, vique sua,
 Famaque cum fuerat lacrimosi nuncia Fati
 Dedita, non Pestum, Budaque tristis erat.
 Ast, ubicunque fuit jam notum, (et ubi fuerat non
 Notum, dic?) clarum Nomen in Hungaria;
 Ingentem civit moerorem, corque Bonorum
 Jacturam tantam quaestibus omne gemit.
 Illum deplorant amissum altaria Mystam,
 Et deflorescens Religiosa cohors.
 Illius extincti turbatur morte Juventus,
 Quae facilis Vivi pendula ab ore fuit.
 Percipit hinc etiam Doctorum turba dolorem,
 Quae flens Exanimi solvere Justa parat.
 Discipulus pariter, quem prima Elementa docebat
 Sermonis Latii, lugeo moestus Ego.
 Dumque volo heu! funus comitari Carmine nostro,
 Delet Opus gemino lumine gutta cadens.
 Sed frustra lactus sunt omnes: Ille abeundo, est
 Angelici factus portio grata Chori.
 Illi certa salus: nos mansit cura Salutis.
 O! Curemus eam, dum licet, atque vacat,
 Omnia sub Victricis enim jura, atque statuta
 Mortis eunt: celeri tempore Vita fugit.

Dum sumus in meta, et nobis vigilare videmur;
 A tergo insidians injicit illa manus.
 Cogit et exsanguis ad coelum tollere vultus;
 Unde suum Donum, qui bene vixit, habet.
 Hoc tenet hic jam Vir! fletus gemitusque quiescant:
 Sufficiet Pietas Manibus ista piis.
 Non lacrimas poscit, Pario non marmore claudi
 Optat, sed memori corde, Juventa, tuo.
 Hoc etiam quamquam sane mereatur, et illas:
 Mensque sit in tumulum testificanda simul.
 Atque ideo, si dulce tibi est, ornare Sepulchri
 Marmor, ei tales fixeris aere notas.

CORPVS. ALEXOVITS. BASILII. HIC. CON.
 DITVR. EIVS.

QVI. VOLTERE. TVVS. MALLEVS. VNVS.
 ERAT.

QVI. VERBIS. LIBRIS. EXEMPLIS. ESSE. STV.
 DEBAT.

VERVS. PAVLINAЕ. RELIGIONIS. HONOS.
 IN. QVO. TANTVS. HOMO. VIVAT. SVNT.
 CORDA. PIORVM.

PANTHEON. AETERNVM. MILLIA. MILLE.
 ANIMI.

Scriptis Michael Tertina,

in Regiae Magno-Varadinensis Academiae,
 Archi-Gymnasio Humaniorum Lit. Profess.
 Pub. Ord.

* * *

NB. A' közelebb ment Kurirnak 641-dik lap-
 ján találtato ezen két szokat: *National Convent*,
 ne sajnálja a' jó olvasó *Directoriumnak* olvasni.